

2011-05-19

Dnr 43-2010:5011

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Gårdby skola
i Mörbylånga kommun

2011-05-19

2 (11)

Dnr 43-2010:5011

Mörbylånga kommun
kommun@morbylanga.se

Rektorn vid Gårdby skola
sune.carlsson@morbylanga.se

Tillsyn i Gårdby skola

Förskoleklass
Grundskola årskurs F–6

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Gårdby skola och Mörbylånga kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat, enkäter som elever, föräldrar och personal besvarat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

På Gårdby skola finns ett antal elever som inte når målen i svenska, matematik och engelska. I övriga ämnen når samtliga elever målen för respektive ämne. Skolan behöver således ytterligare förbättra sina insatser för att alla elever ska nå målen i alla ämnen.

Den bild som skolans resultatsammanställning uppvisar med 100-procentig måluppfyllelse i alla ämnen utom svenska, engelska och matematik över åren 2006-2010 bör skolan reflektera över. I den diskussion som skolan har är det viktigt att belysa hur lärarna i samtliga ämnen undervisar mot målen och hur de bedömer elevernas kunskaper så att rektorn och lärarna är säkra på att både undervisning och bedömning är likvärdig på skolan.

På skolan finns en bred och nyanserad pedagogisk diskussion. Dock behöver rektorn utveckla rutiner så att kunskap om lärarnas undervisning fördjupas och att skolans resultat, analys och förslag på åtgärder inbegriper alla ämnen eleverna har undervis-

2011-05-19

3 (11)

Dnr 43-2011:5011

ning i. Med sådana rutiner kommer skolan också kunna säkerställa ett aktivt arbete med att utveckla elevers inflytande över sin utbildning.

Skolinspektionen har i tillsynen av Gårdby skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper).
- De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller inte författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte i tillräcklig utsträckning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2.8 Rektors ansvar, förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, 3 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolans plan mot kränkande behandling upprättas inte enligt författningarnas krav (14 a kap. 8 § skollagen).
- Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid enligt författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektor och Mörbylånga kommun har ansvar för att Gårdby skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Mörbylånga kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Mörbylånga kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

Beslutet är fattat utifrån de bestämmelser som gällde vid beslutstillfället. Uppföljningen av detta beslut kommer dock att ske efter de skolförfattningar som börjar gälla den 1 juli 2011. Vid bedömningen av vidtagna åtgärder kommer därför hänsyn tas till hur författningarna eventuellt har ändrats.

2011-05-19

4 (11)

Dnr 43-2011:5011

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Rut Hård af Segerstad, Ingela Djurberg och Sofia Lindstrand deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Jon Torkelstam
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av Gårdby skola
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Gårdby skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Mörbylånga kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Gårdby skola den 6 april.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Gårdby skola, dels den information som samlats in under besöket. I Gårdby skola intervjuades rektorn, lärare och elever. I underlaget ingår också en enkätundersökning riktad till elever, föräldrar och personal genomförd i Skolinspektionens regi hösten 2010. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och getts möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/tillsyn & granskning).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Gårdby skola

Gårdby skola	Antal elever
Förskoleklass	14
Grundskola, årskurs 1–6	78

Källa: Skolans egna uppgifter april 2011

Gårdby skola ligger på östra sidan av Öland. Hela skolan utgör ett arbetslag och leds av en rektor med halvtidstjänst på skolan. Skolans klasser är organiserade så att årskurs 1 och förskoleklass samverkar, årskurserna 2–4 utgör var för sig en klass och årskurs 5–6 fungerar som en klass. I Gårdby skola finns även en elev mottagen i obligatoriska särskolan. Eleven är integrerad i en grundskoleklass.

Tillsynsprotokoll för Gårdby skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), 2.2 Kunskaper

Motivering:

Gårdby skola har i samband med den regelbundna tillsynen tagit fram uppgifter om elevernas måluppfyllelse i samtliga ämnen i årskurs 5 under åren 2006–2010. Av dessa uppgifter framkommer att 86 procent av eleverna når målen för svenska och matematik år 2010. I övriga ämnen når alla elever målen för årskurs 5 under perioden 2006–2010. Av uppgifter om elevernas måluppfyllelse år 2010 i svenska och matematik för årskurs 3 framkommer att 64 procent av eleverna når målen i svenska och att 79 procent når målen i matematik.

Sammantaget framgår att det finns behov av att genomföra insatser för att förbättra elevernas möjlighet att uppnå målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Lärarna på Gårdby skola har varje termin utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare. Skolan utarbetar individuella utvecklingsplaner (IUP) med skriftliga omdömen för samtliga elever. I de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av beskrivs dock inte alltid elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven har undervisning i. Gårdby skola utfärdar skriftliga omdömen i ämnesblock för de samhällsorienterande och de naturorienterande ämnena, SO och NO. Inom det naturorienterande ämnesblocket respektive det samhällsorienterande ämnesblocket ska från och med årskurs 4 i grundskolan omdömen ges i varje ämne eleven får undervisning i.

Om skolan bedriver en undervisning som är ämnesövergripande kan omdömen ges i respektive ämnesblock för de lägre årskurserna (årskurs 1–3).

I den framåtsyftande delen av planen är skolans insatser i flera fall mycket allmänt beskrivna som i formuleringen "stödja läsandet, ge många tillfällen till skrivande". Den framåtsyftande planeringen ska innehålla realistiska målsättningar för eleven och konkret beskriva vilka insatser som ska göras av skolan och vad eleven och vårdnadshavaren kan göra för att eleven ska ha framgång i skolarbetet.

Se vidare Skolverkets allmänna råd om den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16).

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräcklig utsträckning ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen

Författningsstöd:

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, 2.8 Rektors ansvar

Förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Motivering:

Kunskapsresultaten vid Gårdby skola följs upp alltför begränsat. Av intervjuer med rektor och lärare framgår att det på skolnivå saknas en systematisk uppföljning och utvärdering av skolans kunskapsresultat i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen. I skolans senaste kvalitetsredovisning från 2009 eller i annan dokumentation saknas analys och förslag på åtgärder för ökad måluppfyllelse i årskurs 5 i alla ämnen utom svenska och matematik. Rektorn måste ta ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Rektorn behöver utveckla former för ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar samtliga ämnen och där skolans resultat analyseras kontinuerligt och leder till förbättringsåtgärder.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

3 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Av intervjuer framgår att elevernas inflytande över utbildningens utformning är begränsad. Rektor anger att elevers inflytande under de senaste åren är ett eftersatt område och att skolan behöver utveckla sitt arbete med elevinflytande både inom formella arenor som elevråd men även i undervisningen.

Lärare kan ge exempel på hur de tar reda på vad eleverna vill lära sig mer om eller vilken redovisningsform de föredrar och att eleven sedan utgår från det. Av tillsynen framgår dock att huruvida eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet, framförallt avseende undervisningens innehåll och arbetssätt, är beroende av vilken lärare eleverna har och vilket ämne det gäller. Detta medför att samtliga elever inte har möjlighet till inflytande enligt författningarnas krav.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning:**

Skolans plan mot kränkande behandling upprättas inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § skollagen

Motivering:

Gårdby skola arbetar på olika sätt för att förbygga kränkande behandling och att skapa en trygg lärmiljö för eleverna. Skolan har en plan mot kränkande behandling som benämns likabehandlingsplan som till stora delar är utformad utifrån författningens krav. Planen saknar dock en redogörelse för vilka specifika åtgärder skolan ska påbörja eller genomföra under året, med utgångspunkt från en aktuell kartläggning och hur förra årets planerade åtgärder har genomförts. Det saknas också en beskrivning av ansvarsfördelning för det förebyggande, åtgärdande och uppföljande arbetet på skolan. För att öka användbarheten av skolans plan bör denna också vara mer konkret och tydligare kopplas till respektive verksamhets behov.

Se vidare Skolverkets allmänna råd om att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (SKOLFS 2009:38).

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid i enlighet med författningarnas krav

Författningsstöd:

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av uppfyller till stora delar författningarnas krav. Men några åtgärdsprogram saknar en beskrivning av vilka åtgärder som skolan ska vidta eller är för allmänt hållna som exempelvis "fortsatt arbete i liten grupp". Skolans roll och ansvar blir därmed alltför otydligt.

För det fortsatta arbetet, se Skolverkets allmänna råd för arbete med åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).